

Towards a Dutch Technical Agreement (NTA) for Profiling Algorithms

Supportive empirical methods to examine non-discrimination

Template versie 2024-8

Nederlandse Technische Afspraak

NTA XXXX
(nl)

Ondersteunende toetsingsmethoden ter voorkoming van discriminatie
bij inzet van profileringssystemen

Oktober 2025

Overview

1. Raison d'être
2. Process
3. Scope
4. Content
5. Next steps

What is NGO Algorithm Audit?

Activities NGO Algorithm Audit

Knowledge platform

Bringing together experts and knowledge to foster the collective learning process on the responsible use of algorithms, e.g., public standards and white papers

Normative advice commissions

Advising on ethical issues that arise in concrete algorithmic practice through deliberative and diverse normative advice commissions, resulting in algoprudence

Technical tools

Implementing and testing technical tools to detect and mitigate bias, e.g., bias detection tool and synthetic data generation

Project work

Support for specific questions from public and private sector organisations regarding responsible use of AI

Working together with

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

DeNederlandscheBank
EUROSYSTEM

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

City of Utrecht

gemeente
Deventer

European
Artificial Intelligence
& Society Fund

SIDNfonds

1. Raison d'être

- 2. Process
- 3. Scope
- 4. Content
- 5. Next steps

Why is a Dutch Technical Agreement (NTA) needed in the first place?

- > **Political will:** Ongoing political will and attention for using and validating profiling algorithms
- > **But how?** Growing need at executive parts of Dutch government for specific guidance how profiling algorithms deploy responsibly
- > **Limited guidance:** Institutional guidance of competent authorities are lacking
 - > Soft law frameworks are too soft: Algoritmekaader, IAMA, reassessment Dutch Public Administration Law (Awb), 'suitability', 'proportionality' etc.
- > **Multidisciplinary exercise:** Not only legal, also statistics play a key role in assessing discrimination
 - > Assessment framework risk profiling of The Netherlands Institute for Human Rights →
- > **AI Act:** AI Act is not helping us, standards are procedural and limited prescriptive, and therefore only partly useful

10

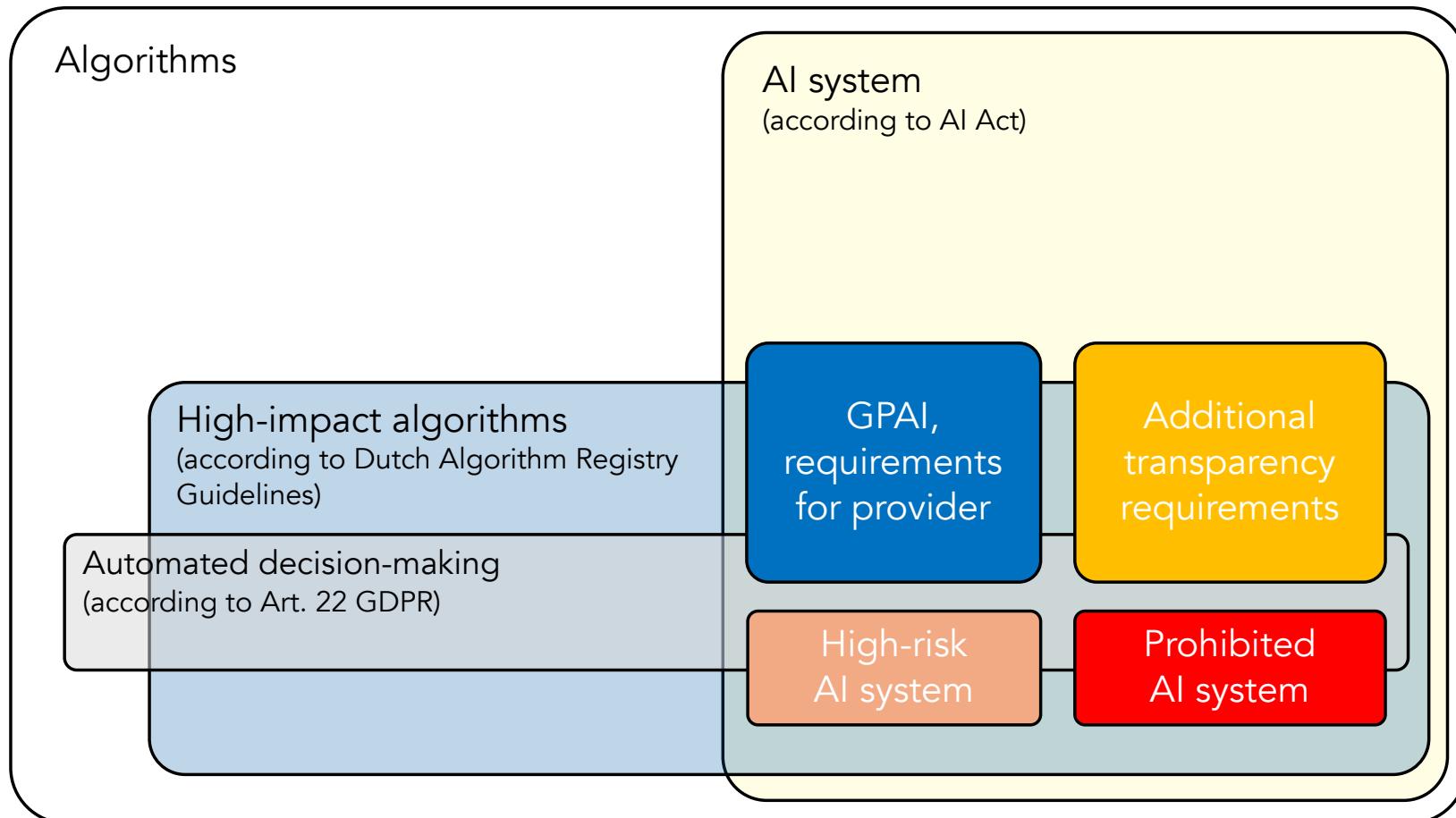
Over 95% of the 370 inventoried algorithmic systems are not classified as a high-risk AI system

Inventarisation high-risk AI systems and high-impact algorithms 14 Dutch Ministries

Ministry	Governed organisations	Type of algorithm in Guidelines Algorithm Registry			TOTAL	PUBLISHED
		A. High-risk AI systems (AI Act)	B. High-impact algorithms	C. Published for other reasons		
Finance	Tax authority, customs, core department	Ministerie van Financiën	0	162	33	195
Economic Affairs	RVO, ACM, RDI, KvK, DICTU, CPB, CBS, core department	Ministerie van Economische Zaken	2	15	34	76
Justice and Security + Asylum and Migration	Police, NFI, IND, COA, DJI, NCSC, CJI, Justis etc.	Ministerie van Justitie en Veiligheid	10	22	20	52
Social Affairs and Employment	Labor inspection, UWV, SVB, intelligence bureau, core dep.	Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid	1	23	11	35
Interior and Kingdom Relation	Identity information, Logius, core depart. etc.	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	0	16	12	28
Health, Welfare and Sport	CIBG, CIZ, DUS-i, RIVM, core department	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	0	2	7	9
Education, Culture and Science	Education inspection, DUO, core departement	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Sport	0	4	1	5
Infrastructure and Water Management	Rijkswaterstaat, core departement	Ministerie van Infrastructuur en Milieu	0	0	3	3
Foreign Affairs	Consular Affairs and Visa Policy, Host Country Affairs	Ministerie van Buitenlandse Zaken	0	1	2	3
Defense	Operational readiness	Ministerie van Defensie	0	0	2	2
Agriculture, Fisheries, Food Security, Nature	NWVA, core department	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid	0	4	1	5
Public Housing and Spatial Planning	Housing and Construction	Ministerie van Infrastructuur en Milieu	0	1	0	1
General Affairs	Communication, core department	Ministerie van Algemene Zaken	0	0	1	1
Climate and Green Growth	Emissions Authority, State Supervision of Mines	Ministerie van Klimaat en Energie	0	0	0	0
Based on consultation of The Netherlands National Algorithm Registry on 25-08-2025		TOTAL	13	250	107	370
						273

Unclear how many AI systems vs algorithms, but a fair amount falls outside scope of AI Act

1. Raison d'être

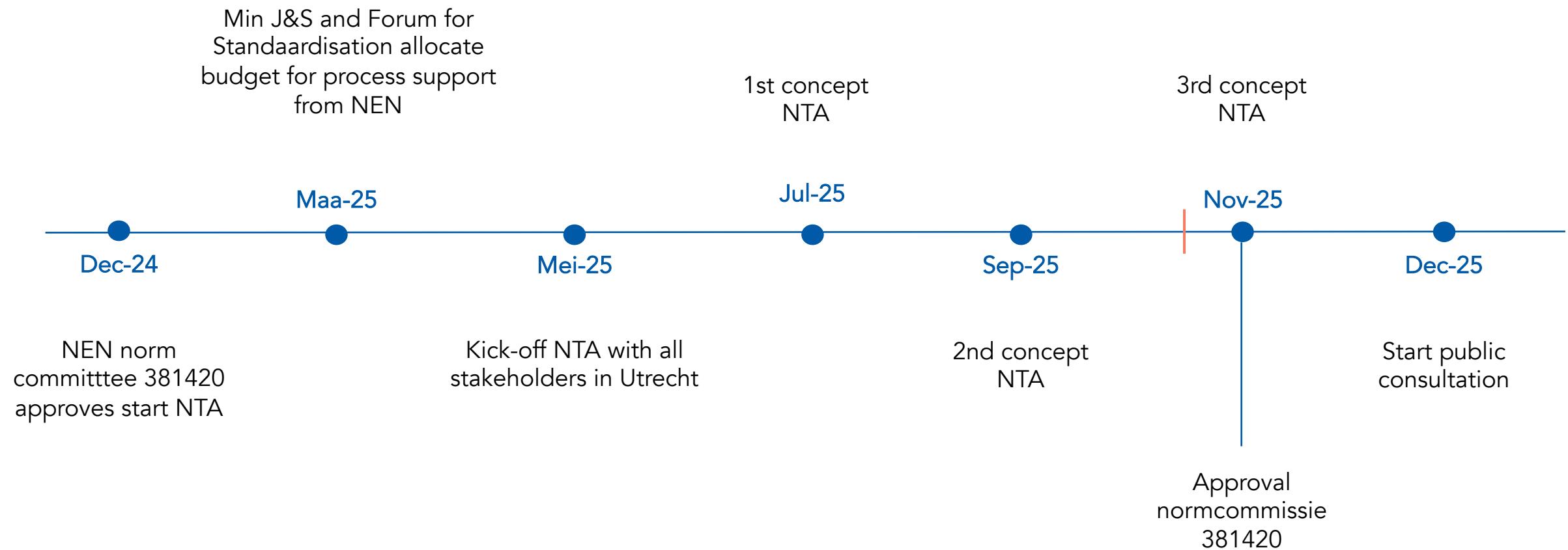
2. Process

3. Scope

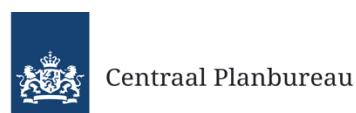
4. Content

5. Next steps

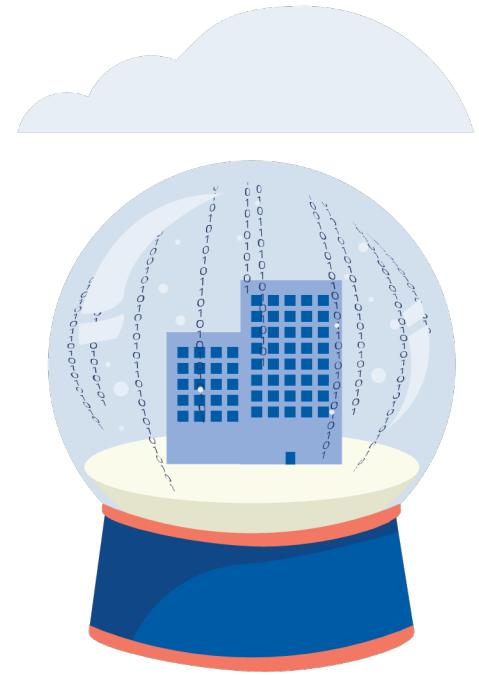
Timeline

Who is involved? 34 organisations, 47 participants from public, private, academia and NGOs

1. Raison d'être
2. Process
3. **Scope**
4. Content
5. Next steps

NTA is supportive for legal assessment of discrimination, not prescribing

“

Scope:

- > Risk profiling vs profiling
- > Technical, legal and organisational elements
- > Out of scope: AI system, private sector, specifically health care

Goal: describing evolving technical insights that support legal professionals in assessing discrimination

- > Dutch Public Administration Law (Awb)
- > Dutch non-discrimination law (Awgb)
 - > Duty to give reason
 - > Principle of due diligence
- > General Data Protection Regulation (AVG)
 - > Art. 5(2) personal data shall be processed lawfully
- > AI Act (AI-verordening)

De NTA richt zich op algoritmische systemen die volgens de AI-verordening niet kwalificeren als een AI-systeem. Deze NTA vormt daarmee een aanvulling op geharmoniseerde normen die door CEN-CENELEC voor hoog risico AI-systemen worden ontwikkeld. Daarbij richt deze NTA zich op toetsingsmethoden die tijdens ontwerp, ontwikkeling, validatie en monitoring van profileringsalgoritmes ondersteunen om discriminatie te voorkomen.

Voor een interpretatie van het Europees en nationaal non-discriminatierecht sluit deze NTA aan bij het 'Toetsingskader risicoprofileringsalgoritmes' van het College voor de Rechten van de Mens (CRM). Uit dit kader volgt dat direct onderscheid ten aanzien van beschermde grond 'ras' in de context van risicoprofilering verboden is. In aanvulling op dit Toetsingskader worden in deze NTA toetsingsmethoden uitgewerkt die ondersteunen om indirect onderscheid ten aanzien van discriminatie- of andere relevante gronden te onderzoeken. Het doel is hierbij om gestructureerd informatie te verkrijgen over de wenselijkheid, geschiktheid, noodzakelijkheid en proportionaliteit van het overwogen profileringsalgoritme. **Inzichten voortkomend uit deze NTA ondersteunen de context-gebonden afweging of objectieve rechtvaardiging van indirect onderscheid mogelijk is. De NTA velt over deze afweging geen juridisch oordeel.**

1. Raison d'être
2. Process
3. Scope
4. Content
5. Next steps

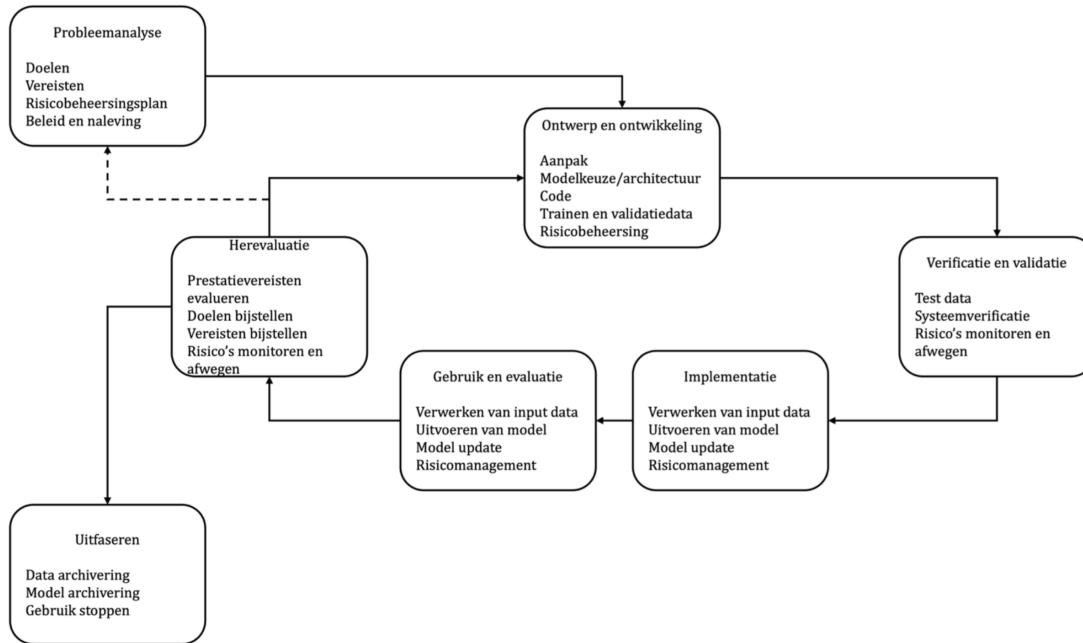

Chosen direction

1. **Legal starting point:** Assessment framework risk profiling The Netherlands Institute for Human Rights
2. **Explainability:** A simple model is recommended, preferably no ML
3. **Explicit focus on initialization:** Is profiling desirable? Is using an algorithm the solution? What are alternatives?
4. **Random sampling:** Central role for random sample, during selection of profiling criteria and establishing performance
5. **Access to data:** Measuring disparities using special categories of personal data
 - i. Data of Statistics Netherlands (CBS)
 - ii. Internal available data (Art. 9 GDPR)
6. **Duty to give reason:** Giving reason why profiling criteria are reasonable, qualitative and quantitative argument

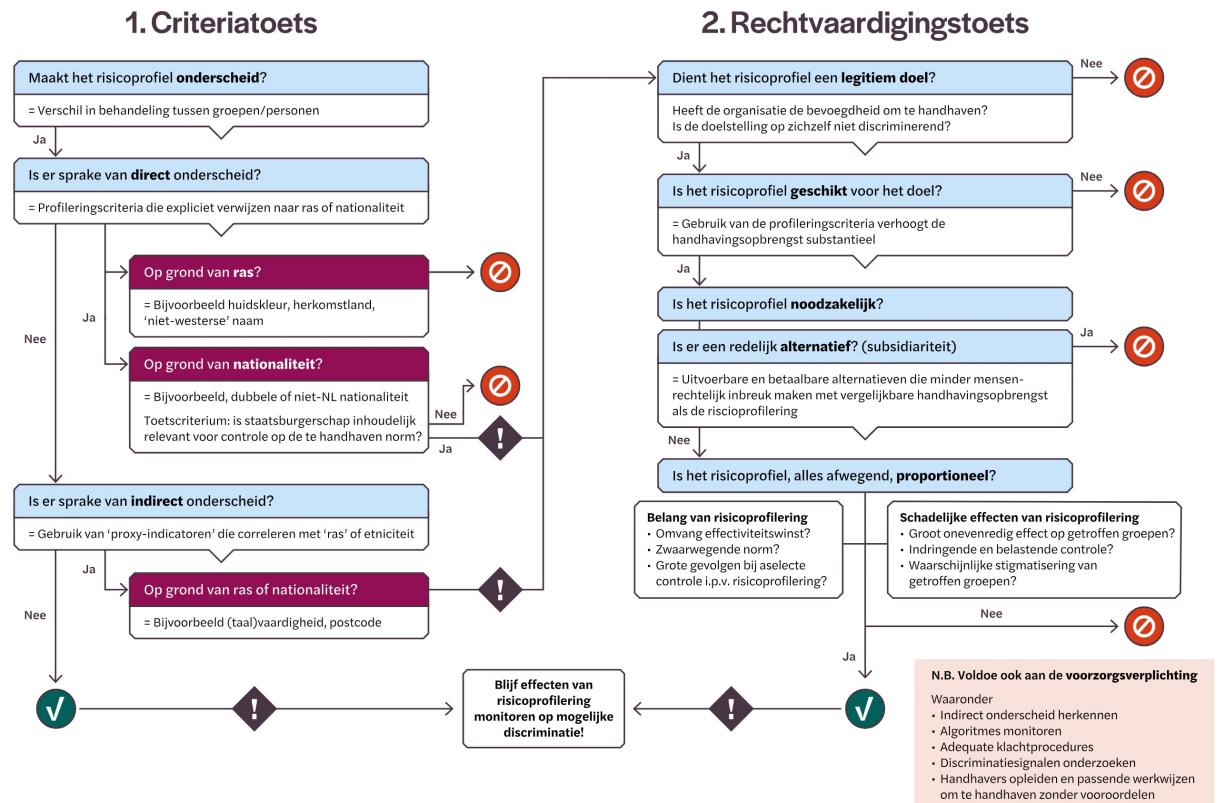
Structure for now

ISO life cycle

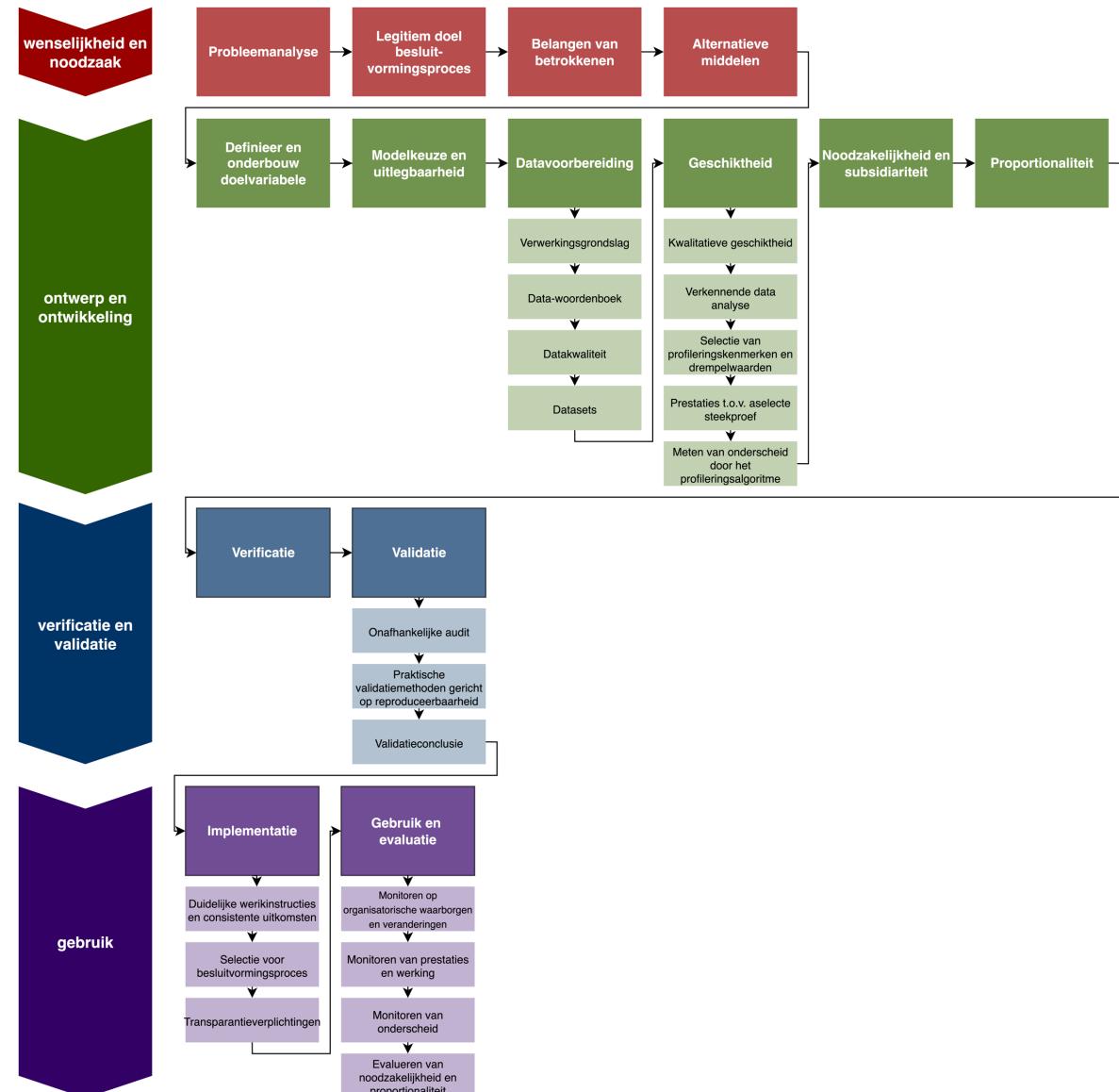

Figuur 1 – Overzicht van levenscyclus uit NEN-ISO/IEC 22989:2022 (vertaald).

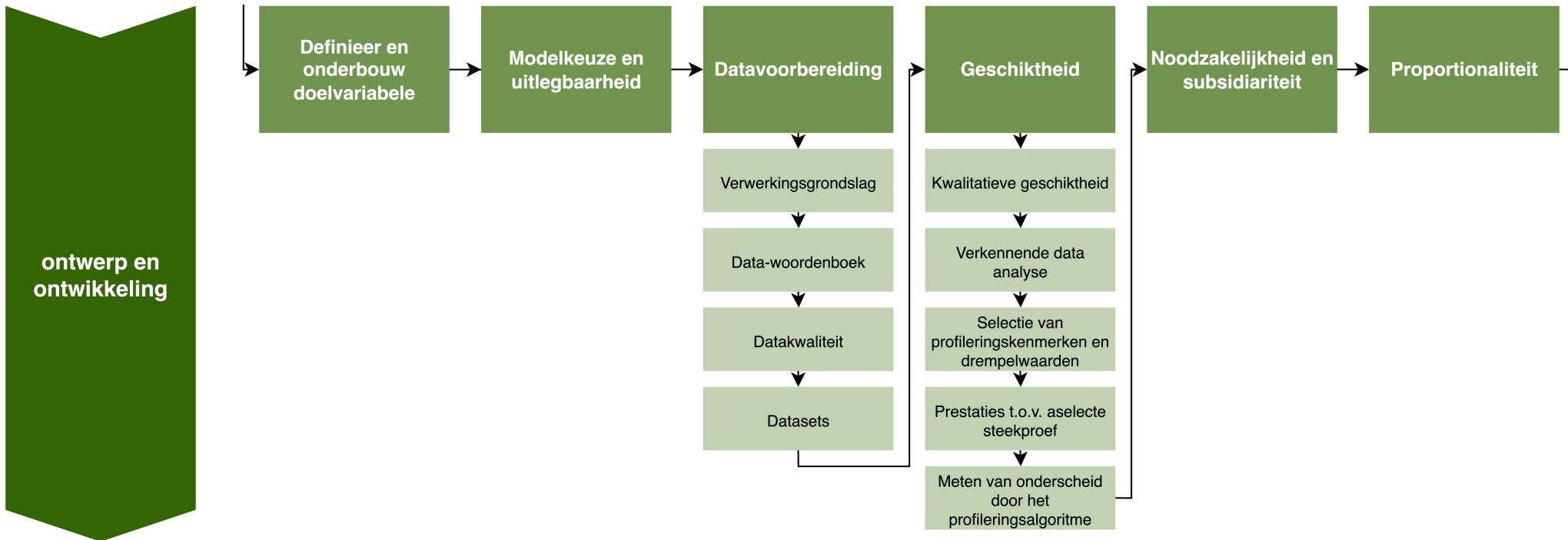
Assessment framework NLD Institute for Human Rights

Structure for now (c'tnd)

Legal structure integrated in NTA

New paper written together with researchers of Netherlands Bureau for Economic Analysis (CPB)

Published in Dutch Journal for Supervision

'Empirical methods for supervising algorithmic profiling systems'

[\[link\]](#)

Artikel

Praktische handvatten voor empirisch toezicht op profilingsalgoritmes

Jurriaan Parie, Ylja Remmits, Brinn Hekkelman en Mark Kattenberg*

Bij toezicht op algoritmes en AI staat niet alleen het recht, maar ook de statistiek centraal. Aan de hand van een concreet profilingsalgoritme lichten we toe dat bestaande kaders, handreikingen en soft law onvoldoende houvast bieden voor het invullen van open normen uit het gelijkebehandelingsrecht. We illustreren dat beproefde methoden uit de empirische wetenschap handvatten bieden om deze normen in te vullen. Aan de hand van het praktijkvoordeel wordt een vragenlijst geïntroduceerd die toezichtshouders ondersteunt in het stellen van gerichte vragen over indirect onderscheid door algoritmes en AI. Deze aanpak bouwt voort op wettelijke kaders en stelt toezichtshouders in staat met beperkte middelen effectief toezicht te houden op algoritmedreven besluitvormingsprocessen.

Inleiding

Binnen de democratische rechtstaat vervullen toezichtshouders een belangrijke rol om rechtsbescherming en rechtszekerheid te bieden aan burgers, consumenten en organisaties. Om deze rol te vervullen met betrekking tot de verantwoorde inzet van algoritmes en artificiële intelligentie (AI) zijn nieuwe vaardigheden nodig. Kwantitatieve methoden spelen hierbij een steeds belangrijkere rol. Bij onderzoek naar een risicotoprofilingsalgoritme in het proces 'controle uitwonendenbeurs' (CUB) van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

is indirekte discriminatie bijvoorbeeld vastgesteld aan de hand van een dataset waarin willekeurige steekproeven, statistische hypothesetoetsen en de migratieachtergrond van meer dan 300.000 studenten in de periode 2012–2023 retrospectief zijn geanalyseerd.¹ Voortbouwend op deze kwantitatieve studie heeft de controleschouw de werking van het controleproces concreet kunnen normeren.²

Het is echter de taak van toezichtshouders om dergelijke grondrechten schendingen proactief te voorkomen. Met de alma toenemende digitalisering en de beperkte mate waarmee organisaties risico's van AI-systemen weten te beheersen rijzen vragen.³ Hoe kan het dat er na de toeslagenaffaire 'bitter weinig is veranderd' om discriminerende algoritmen te voorkomen bij de Nederlandse overheid?⁴ Zal de AI-verordening het toezicht op algoritmes versterken door de ontwikkeling van concrete normen voor profilingsalgoritmes? En hoe kunnen toezichtshouders met beperkte middelen hun taakstelling beter uitvoeren?

73

¹ PvC, Onderzoek midden uitwonendenbeurs, 2024; Stichting Algorithm Audit (In opdracht van DUO). Auditrapport Voorigenomenheid voor komen, 2024; en Stichting Algorithm Audit, Addendum Voorigenomenheid voor komen.

² Rb-Onderzoek 29 oktober 2024, EG/LIN-BGOV/2024/56277 Kommissarij II 2023/24, 24724, nr. 231. Kommissarij II 2023/24, 24724, nr. 229.

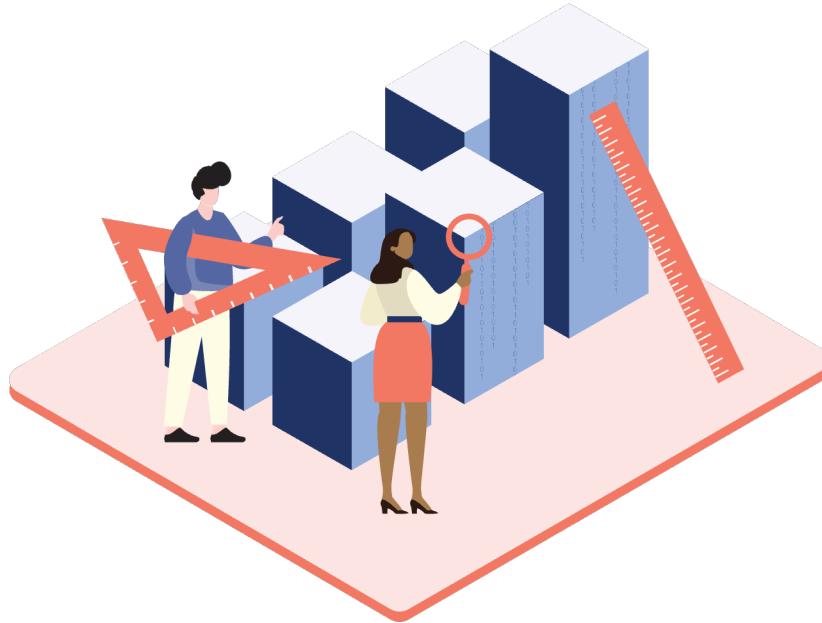
³ Uit het onderzoek Focus op AI bij de Rijksoverheid van de Algemene Rekenkamer (2024) blijkt dat bij 35% van de AI-systemen die in gebruik zijn bekend is wat de prestaties zijn. Onder meer deze uitkomst leidde tot 82 Kamervergaderingen en 210114 (totaal van vragen) inzake Digitale Zaken. Kommissarij II 2023/24, 216114 (totaal van vragen) inzake Publicatie Focus op AI bij de Rijksoverheid 224643, nr. 1224.

⁴ Interview met Aleid Wolfs, voorzitter van de Autoriteit Persoonsgegevens. "Bij z'n beetje elke tegel die we lichten, ontdekken we discriminante algoritmen bij de overheid", zegt de Autoriteit Persoonsgegevens, de Volkskrant 2 juli 2024.

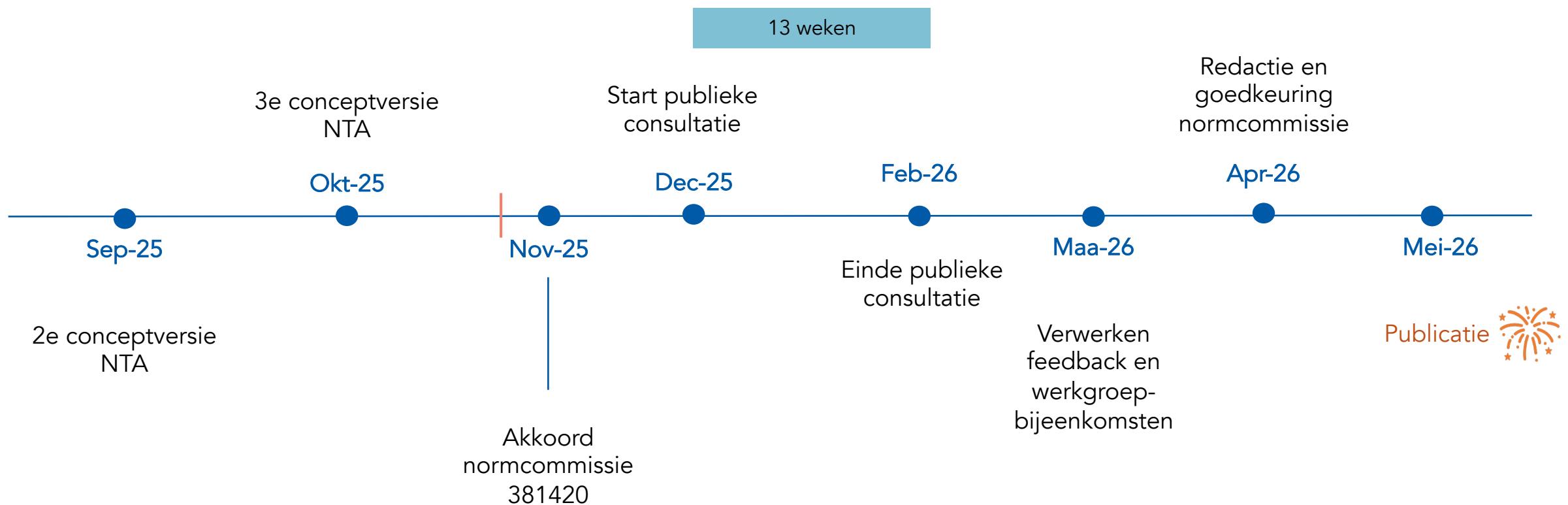
doi: 10.5553/TvT/187987052025016002005

TvT 2025 | nr. 2/3

- 1.** Raison d'être
- 2.** Process
- 3.** Scope
- 4.** Content
- 5.** **Next steps**

Legal structure integrated in NTA

Thanks for attending :-)

Q&A

Jurriaan Parie
j.parie@algorithmaudit.eu

www.algorithmaudit.eu

info@algorithmaudit.eu

<https://www.linkedin.com/company/algorithm-audit/>

<https://github.com/NGO-Algorithm-Audit>

NGO Algorithm Audit is registered in
The Netherlands Chamber of Commerce under number
83979212